

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

OPRICHTER Dr J. R. BEVERSLUIS

Orgaan van de Nederlandsche Boschbouwvereniging

20e Jaargang

No. 4

April 1948

Oorspronkelijke Bijdragen

IN MEMORIAM PROF. A. TE WECHEL

Op de zonnige morgen van de Eerste Paasdag is Prof. A. te Wechel van ons heengegaan. Wij verliezen in hem een oprecht en trouw vriend, die steeds voor een ieder met raad en daad klaar stond.

Te Wechel

Door de gave, zich snel een juist inzicht te vormen in de vraagstukken, die hem werden voorgelegd, heeft hij veel moeilijkheden tot een goede oplossing gebracht. Dit heldere oordeel en zijn edel karakter schonken vertrouwen en hij heeft daardoor velen aan zich verplicht, niet alleen in de kringen, waarmede hij door zijn veelzijdig werk in aanraking

kwam, maar niet het minst bij de leden van onze vereniging. Wij zullen zijn richting-gevend werk, dat door de bijzondere belangstelling voor alles, wat de Nederlandsche Boscbouwvereening raakte, juist voor ons zulk een grote betekenis heeft gehad in het vervolg moeten missen en wij zullen zijn nagedachtenis niet beter kunnen eren dan door met diezelfde onbaatzuchtige toewijding de belangen van het bos en daardoor ook die van onze vereniging te blijven dienen.

Sedert de oprichting onzer vereniging heeft t e W e c h e l een werkzaam aandeel gehad in haar leiding. Van 1917—1921 was hij bestuurslid en in de periode van 1926—1931 had hij wederom zitting in het bestuur; ditmaal als ondervoorzitter. Daarop volgde in het jaar 1937 zijn verkiezing tot voorzitter en in de jaren daarna heeft de vereniging onder zijn leiding een krachtige groei doorgemaakt.

T e W e c h e l begreep dat, om het peil van de bosbouw te verhogen, in ruime kring voorlichting moet worden gegeven en hij heeft daar toe veel bijgedragen in de 15-jarige periode, dat hij voorzitter is geweest van de Redactie-Commissie van het Nederlandsch Boscbouwtijdschrift. Dit tijdschrift had zijn bijzondere liefde en geen moeite was hem te groot om het te verbeteren en de vele moeilijkheden, die — vooral tijdens de bezetting — aan de uitgifte verbonden waren, te overwinnen. De gestadige uitbouw van het tijdschrift en de belangrijke groei van de lezerskring bewijzen wel, dat hij daarin is geslaagd. De grote waardering voor het vele, dat t e W e c h e l voor onze vereniging heeft gedaan, is tot uiting gekomen door zijn benoeming tot Ere-lid in de algemene vergadering van 10 October 1947, een onderscheiding, die hem heeft bewezen, welk een bijzondere plaats hij in ons midden heeft ingenomen.

Antoniet e W e c h e l werd geboren te Wageningen op 5 Maart 1881 en bezocht aldaar de H.B.S. met 4-jarige cursus, waarvan hij in 1898 het einddiploma behaalde. Daarna studeerde hij aan de toenmalige Hoogere Land- en Boscbouwschool en verwierf in 1900 het diploma Indisch Landbouwkundige. Na een voortgezette studie in de Indische bosbouw, waarvan 2 jaar in Wageningen en ongeveer één jaar praktisch werk in Duitsland, vertrok t e W e c h e l in October 1903 naar Indië, alwaar hij werd benoemd tot adspirant-houtvester. In 1904 keerde hij terug naar Europa. In 1905 reisde hij wederom naar Indië, waar hij tot houtvester werd benoemd. Hij werd belast met het beheer van het bosdistrict „Kedoe en Bagelen” en later bovendien met het beheer van de houtvesterij „Kedewan”. In 1910 werd hem het beheer over de houtvesterijen „Tjabak” en „Bloengoen” toevertrouwd, waaraan nog het beheer over de houtvesterij „Nanas” werd toegevoegd. Bij een beheerswijziging behield t e W e c h e l het beheer over de houtvesterij „Bloengoen” alsmede over de houtvesterij „Pajaman”.

In de 4 laatstgenoemde houtvesterijen, die met twee toenmaals nieuw ingerichte beheren het voormalige bosdistrict „Blora” vormden, was de afvoer van het hout onvoldoende gecoördineerd. Het is de grote verdienste van t e W e c h e l geweest, dat hij ontwerpen heeft gemaakt voor een doelmatige en gecentraliseerde afvoer van het hout. In nauwe samenwerking met zijn collega A. L o s, zijn de ontwerpen, ondanks vele moeilijkheden, geheel ten uitvoer gebracht. De afvoer geschiedde

naar Tjepoe over normaal smalspoor met zwaarder materiaal dan toen gebruikelijk was, waardoor de banen geschikt waren voor locomotieftractie. Naar de mening van spoorwegingenieurs had het tot stand gebrachte net van railbanen, waarin vele bruggen voorkomen — enkele van meer dan 100 m lengte — niet beter kunnen worden opgezet en uitgevoerd. De regering heeft van haar waardering voor dit grootse werk blijk gegeven door te *W e c h e l* te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

In 1913 ging te *W e c h e l* met verlof en daarmee kwam een einde aan zijn Indische loopbaan.

Het is een juiste keuze geweest, toen de regering voor de nodig geworden uitbreiding van het aantal leerkrachten in de bosbouwvakken van de toenmalige Hoogere Land- en Tuin- en Boschbouwschool, te *W e c h e l* heeft aangezocht. Zijn benoeming als leraar volgde in November 1914, waarna hij bij K.B. van 9 Maart 1918 aan de nieuw ingestelde Landbouwhogeschool, werd benoemd tot hoogleraar, belast met het geven van onderwijs in de bosexploitatie en de boshuishoudkunde, waaraan in 1934 de Indische bosgeschiedenis werd toegevoegd. Voorts had hij bepaalde opdrachten in verband met de opleiding der candidaat-houtvesters voor de Indische Dienst.

In het studiejaar 1926—'27 heeft Prof. te *W e c h e l* de functie van Rector-Magnificus der Landbouwhogeschool vervuld.

Wij kennen te *W e c h e l* het best uit de tijd, dat hij in Wageningen heeft gewerkt. De vele bosbouwers, die het voorrecht hebben gehad, zijn zakelijke en duidelijke colleges te volgen, hebben grote waardering voor zijn hulpvaardigheid en de prettige wijze, waarop hij hen steeds bij alles wat hun studie en verdere vorming betreft, terzijde heeft gestaan.

In zijn laboratorium zijn veel onderzoekingen verricht over de technische eigenschappen van het hout, alsmede over de anatomische bouw daarvan. Voorts heeft hij ten behoeve van het bedrijfsleven een groot aantal adviezen verstrekt over de technische bruikbaarheid van bepaalde houtsoorten.

Te *W e c h e l* heeft het grote belang gezien van het verduurzamen van hout en een proef genomen om de waarde van de in de handel zijnde middelen voor de practijk te beoordelen. Deze proef, die over een groot aantal jaren heeft gelopen, heeft het Centraal Instituut voor Materiaalonderzoek — waaraan Prof. te *W e c h e l* medewerking verleende — aanleiding gegeven, dit vraagstuk diepgaand in onderzoek te nemen.

Naast zijn werk als hoogleraar heeft te *W e c h e l* door zijn goed oordeel en brede blik op onderscheiden vraagstukken, waarbij het bos middellijk of onmiddellijk betrokken is, in tal van commissies een zeer werkzaam aandeel gehad. Ik noem hier slechts: de verschillende commissies, die werkzaam zijn geweest voor onze boswetgeving; de Commissie voor de Bosstatistiek; de Commissie inzake het gebruik en de verwerking van inlands hout; de Commissie voor onderzoek naar de gebruikswaarde van inlands loofhout in vergelijking met tropisch hout; de Hoofdafdeling Bosbouw bij de Stichting voor de Landbouw en de Raad van Bijstand van het Bosbouwproefstation.

Een zeer groot aantal artikelen, vooral in het Nederlandsch Bosch-

bouwtijdschrift en het Tijdschrift van de Nederlandsche Heidemaatschappij en vele andere publicaties zijn van zijn hand verschenen, terwijl hij ook in de grote pers meer dan eens gezaghebbende artikelen publiceerde over vraagstukken van algemeen maatschappelijk belang. In Tectona gaf hij o.m. zijn mening te kennen over de reorganisatie van het Boswezen in N.O. Indië en over de houtverkoop-politiek aldaar. Hij schreef voorts de handboeken „Hout” en „Fijnhout”, waarin een schat van gegevens over de groei, de eigenschappen en het gebruik van alle houtsoorten zijn samengebracht. Het boekje „Fijnhout” was onmiddellijk na het verschijnen uitverkocht, doch te W e c h e l heeft de herziene druk nog gereed kunnen maken.

Ook de publieke zaak en de belangen van de stad, waar hij woonde, hadden zijn volle belangstelling, getuige zijn lidmaatschap van de gemeenteraad van Wageningen van 1931—1939.

Deze opsomming van het werk van t e W e c h e l is niet volledig; het is een greep uit het vele. Voor allen, wie de bosbouw na aan het hart ligt, is het een zorg, dat wij het gezaghebbende oordeel van Prof. t e W e c h e l zullen moeten missen. Wij zijn dankbaar voor het vele, dat hij ons gaf, als deskundige en bovenal als mens. Wij zullen hem zeer missen en nooit vergeten.

F. W. M a l s c h.